

Через усі його іпостасі (громадські, державні, культурологічні) проходить промінь творчості. Творчість Олексія Михайловича — вся Україна. Сотні аркушів і полотен — широке поле залите акварельною весняною повінню — охрещена в акварелі Душа. Сакральне осмислення ускладнене у формі, вишукане. А неочікувані метафори священних плям несуть трансформацію (звіт Небу і подяку), знімають напругу між устремлінням духу і земною красою, а може, й драмою.

Вдячність Небу шле обернену трансформацію — це постійне спілкування віруючого з Першообразом у всьому, до чого його, художника, віртуозний пензель мав дотик: до «тополиного краю», до «сонячних квітів», до «степових мадонн», до «ясних зір» і «тихих вод», до світу істини. А й істина у славному гербі XVII століття роду Міщенків.

Микола СТОРОЖЕНКО

академік НАМ України

ОЛЕГ ВЕКЛЕНКО (До 60-річчя від дня народження)

У мене вдома на стіні — дві великі графічні роботи, подаровані Олегом Векленком кілька років тому після його виставки «Ісіхія» в Москві. Одна зроблена олівцем, друга — вугіль з сангіною. На обох абстрактні композиції. Глибокий, багатовимірний, драматичний простір.

Насправді це малюнки з натури. Крупним, навіть великим планом — каміння. Жорсткі і гладенькі поверхні, пронизливі лінії тріщин, билінки, що пробиваються... Роботи здаються створеними за дизайнерським принципом «мінімакс» — у мінімальній формі максимальний зміст. Це одночасно і враження від природи, і роздуми про життя. Про життя взагалі і про своє зокрема.

Олег Векленко народився 17 серпня 1950 року на Далекому Сході. Виріс у невеличкому місті Лубни на Полтавщині, там же зробив перші кроки в мистецтві під керівництвом педагога-живописця В.І. Семенюти. У 1972 році закінчив Харківський художньо-промисловий інститут, де його викладачами були такі художники, як В.С. Ненадо, О.В. Мартинець, В.О. Победін. У тому ж році був запрошений у свою «альма-матер» на викладацьку роботу.

Його педагогічна і творча кар'єра складалась успішно. Він виховував талановитих учнів. Сам робив чудові театральні плакати. В його «репертуарі»: опери «Дон Карлос» і «Ріголетто», балети «Кармен», «Шопеніана», «Дон Кіхот», «Запорожець за Дунаєм», «Доктор Айболить» і «Червона Шапочка», спектаклі «Зірки на вранішньому небі», «Собаче серце», «Останній палко закоханий»... Брав участь у республіканських і всесоюзних оглядах, у престижних міжнародних виставках, таких як бієннале

плаката у Варшаві і Лахті. 1983 року був прийнятий у Спілку художників України, в 1986 році отримав почесне звання «Заслужений діяч мистецтв України»...

1986-й... Цей рік став переломним у його біографії, що розкололася на дві частини: до і після Чорнобиля. Тоді ясным квітневим днем викладач кафедри графічного дизайну ХХІІ Олег Векленко отримав повістку з військкомату. Адже всі були офіцерами запасу. Збірний пункт — поряд, і Олег забіг туди на хвилинку. Не встиг схаменутися, як опинився за сотні кілометрів від дому — на Чорнобильській атомній електростанції. Було це 29 квітня 1986 року, на третій день після того, як рвонув 4-й блок.

Та настрої, як згадує Олег, був у всіх оптимістичним. Він засмучувався, що в перші дні близько до 4-го блоку все ніяк не вдавалося підібратися. Потім на цілих два місяці це стало майже щоденним його обов'язком. Об'їздив усю Зону уздовж і впоперек. Лейтенанта запасу Векленка призначили начальником пересувного клубу військової бригади. Клуб — це «ГАЗ-66», у підпорядкуванні водіїв і кіномеханік. Їздив по Зоні, показував кіно у військових частинах, а попутно розвозив і все інше. Транспорту не вистачало, в будь-який момент могли вночі підняти: «Вставай, нікому везти».

Він і в Зоні залишався художником. Примудрився створити графічну серію портретів чорнобильців. Також — олівець, вугіль з сангіною. У виставках і публікаціях вона обійшла потім півсвіту. Знімав світлини, що стали унікальними, дорогоцінними свідотцтвами. Дивишся на них сьогодні — мурашки по шкірі, немов сам провалюєшся у чорну діру, що затикають самим дешевим підручним матеріалом — людьми.

Коли Олег Векленко повернувся додому, для нього почався другий Чорнобиль — Інститут радіології, непритомності, крапельниці... Стало по-справжньому страшно. І дуже захотілося вижити! Зайнявся спортом, став заядлим моржем, заходився бігати. Втім, він завжди бігав. І в Чорнобилі теж. Хоч там якраз і не варто було. Якимось дивом почав видряпуватися. І не тільки фізично. В процес збирання себе, осмислення і подолання того, що сталося, він включив художню творчість, свою дизайнерську професію. І залучив до цього художників та дизайнерів усього світу, влаштувавши в 1991-му році у Харкові Міжнародну триєнале екологічної графіки і плаката «4-й Блок».

Олег Векленко завжди вирізнявся активною громадянською позицією. Робив плакати на соціальні та екологічні теми. Але після Чорнобиля це стало головним змістом життя і творчості, що розкриває екологію як парадигму розвитку сучасного мистецтва і дизайну. Став основоположником нових жанрів художньо-проектної творчості, наповнив екологічним змістом усі складові професії — від дизайн-педагогіки до міжнародного художнього життя.

Всього за двадцять років експозиція «4-й Блок» увійшла до вищої ліги всесвітніх дизайнерських виставок. Завдяки зусиллям Олега Векленка Харків, фактично, став світовим центром екологічного художнього руху, куди надсилають свої роботи художники і дизайнери з усього світу, куди приїжджають зірки світового мистецтва і дизайну.

Харків не тільки збирає шедеври екологічного мистецтва і дизайну, а й розповсюджує екологічну культуру по всьому світу. Десятки виставок і плакатних акцій в Україні, Росії, Німеччині, Швейцарії, Великій Британії, Норвегії, США, Канаді формують нове екологічне мислення — мислення майбутнього.

Разом із соратниками Олег Векленко заснував Асоціацію дизайнерів-графіків

«4-й Блок», що стала членом Міжнародної ради асоціацій з графічного дизайну — ІКОГРАДА; Музей-галерею «4-й Блок»; зібрання шедеврів екологічного плаката. Він сам — справжня людина-шедевр, що зуміла у своїй долі претворити драму життя в гармонію творчості. Цільність, багатовимірність і глибина його особистості, відкритий характер, оптимізм й ентузіазм, інтелект, щирість і скромність здобули йому повагу і захоплення колег у різних куточках планети.

Олег Векленко став художником з великої літери, дизайнером-глобалістом, що втягнув в орбіту своєї творчості дизайнерів усього світу: від харківських студентів до найпрославленіших метрів. Він безмірно дорожить традиціями національної культури, але в рівній мірі глибоко відчуває міжнародні тенденції. Він цінує історію графічного дизайну, але в той же час досконало володіє сучасними технологіями і має власне бачення перспектив розвитку професії.

Сьогодні Олег Векленко перебуває на самій вершині професії не тільки в Україні, а й у світі. Можна з повним правом сказати, що професор Харківської академії дизайну і мистецтв, член-кореспондент Національної академії мистецтв України Олег Анатолійович Векленко став одним із лідерів світового графічного дизайну, світового художнього процесу.

Сергій СЕРОВ

*президент Академії графічного дизайну,
кандидат мистецтвознавства (Москва)*

ОЛЕКСІЙ БЕЗГІН (До 50-річчя від дня народження)

Заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України Олексій Ігорович Безгін є відомим дослідником-театрознавцем, талановитим педагогом і керівником вищого мистецького закладу освіти, вченим з широким діапазоном наукових знань.

О.І. Безгін народився 5 січня 1960 року в м.Києві в родині видатного мистецтвознавця і педагога Ігоря Дмитровича Безгіна. 1982 року закінчив з відзнакою Київський державний інститут театрального мистецтва імені І.К. Карпенка-Карого (з 2004 року — Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого) за спеціалізацією «Організація і управління театральною справою» й отримав направлення до цільової аспірантури Ленінградського державного інституту театру, музики і кінематографії імені М. К. Черкасова.

Після закінчення аспірантури 1986 року розпочав педагогічну діяльність у Київ-

